

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
 Навчально-науковий інститут денної освіти
 Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
 Кафедра правознавства

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Юридична деонтологія»
 на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітньо-професійна програма	Право
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38(093) 218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pраво.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2756

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами, що висуваються до представників юридичної професії, основними формами й видами юридичної діяльності; формування ціннісних орієнтирів і принципів, на яких ґрунтується професійна діяльність юриста; сприяння становленню сучасного висококваліфікованого фахівця-юриста; виявлення особливостей та призначення правничої діяльності в сучасному світі; орієнтування студентів на мінімальні деонтологічні вимоги, дотримання яких є необхідним у професійній діяльності юриста.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (денна ф.н.: лекції 18 год., семінарські заняття 14 год., самостійна робота 58 год.; заочна ф.н.: лекції 10 год., семінарські заняття 6 год., самостійна робота 74 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання – викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських консультаціях; відповіді на контрольні запитання, комп'ютерне тестування з основних розділів навчальної дисципліни.
Система поточного	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання;

та підсумкового контролю	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, римського приватного права, історії вчень про право і державу.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3).
2.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3).	самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН 9).
3.	здатність працювати в команді (ЗК 9).	працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди (РН 17).
4.	здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10).	давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5).
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
5.	здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві (СК 1).	оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6).
6.	здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції (СК 12).	доносити до респондента з певної правової проблематики доступно і зрозуміло (РН 12).
7.	здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13).	пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН 19).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль I. Інститут нотаріату в Україні як невід’ємний елемент правової держави		
Тема 1. Юридична деонтологія як наука і навчальна дисципліна	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Написати есе на тему: «Історичні етапи розвитку юридичної деонтології та їх особливості». 2. Скласти порівняльну таблицю «Класифікація джерел вивчення юридичної деонтології», у якій здійснити розподіл джерел вивчення юридичної деонтології за відповідними критеріями. Зазначеним у таблиці джерелам вивчення юридичної деонтології надати стислу характеристику та навести відповідні приклади. 3. Проаналізувати та письмово пояснити сутність висловів: «Незнання закону не звільняє від відповідальності. А от знання нерідко звільняє» (С. Лец); «Свобода полягає у тому, щоб залежати тільки від законів» (Вольтер). 4. Сформувати перелік міжнародно-правових документів про деонтологічні стандарти юридичної професії.
Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оформивши у таблицю «Форми здійснення юридичної діяльності: порівняльний аналіз», порівняти освітню, наукову та практичну юридичну діяльність за визначеними критеріями. На підставі проведеного аналізу визначити спільні та відмінні риси. Розкрити особливості кожної із зазначених форм здійснення юридичної діяльності. 2. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Психологічні аспекти юридичної діяльності». 3. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Кадрова політика України у сфері професійної діяльності юриста». 4. Письмово визначити показники оцінки ефективності роботи юриста, здійснити їх характеристику.
Тема 3. Юридична освітня діяльність та підготовка юриста	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти порівняльну таблицю «Система вищої юридичної освіти в Україні та за кордоном». 2. Підготувати реферативну доповідь на тему: «Роль академічної доброчесності в системі вищої освіти України». 3. Письмово розкрити сутність основних засад освіти в Україні. 4. Скласти схему «Структура системи вищої освіти в Україні». Письмово визначити та охарактеризувати складові компоненти системи вищої освіти.
Тема 4. Юридична наукова діяльність:	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної	1. Письмово розкрити проблеми та перспективи розвитку юриспруденції в

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
загальна характеристика	роботи	Україні. 2. Схематично зобразити систему юридичних наук. Письмово визначити місце юридичної науки в системі суспільних наук. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Роль науки та наукових досліджень у сучасному суспільстві». 4. Письмово охарактеризувати основні напрями науково-дослідницької діяльності студентів та їх завдання.
Тема 5. Юридична практична діяльність і професія юриста: сутність, зміст, призначення	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Письмово обґрунтувати та довести актуальність юридичної професії в умовах сьогодення. Розкрити суть соціального призначення правника в суспільстві та державі. 2. Письмово розкрити сутність конфліктності, інформативності, гласності та конфіденційності юридичної практичної діяльності. 3. Скласти схему «Структура юридичної практичної діяльності». Письмово визначити та охарактеризувати складові елементи структури юридичної практичної діяльності, розкрити їх зміст. 4. Зробити огляд професії юриста. Керуючись власним баченням, письмово охарактеризувати привілеї правничої професії, визначити її складності та недоліки.
Тема 6. Професійна культура юриста: поняття, зміст та види	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Написати есе на тему: «Духовна культура – складова професійної культури юриста». 2. Заповнити таблицю «Професійна культура юриста» за зразком. 3. Письмово охарактеризувати механізм формування правової культури юриста. Схематично зобразити структуру правової культури юриста, розкрити сутність взаємозв'язків між її компонентами. 4. Письмово охарактеризувати роль, статус та особливості участі юриста у процедурі медіації. Зазначити алгоритм і порядок проведення медіації, визначити її етапи.
Тема 7. Професійно-правова відповідальність юриста	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	1. Письмово охарактеризувати підстави та порядок притягнення юриста до дисциплінарної відповідальності. Скласти перелік нормативно-правових актів, які регулюють питання дисциплінарної відповідальності юристів-практиків. 2. Підготувати реферативну доповідь на тему: «Свобода морального вибору у професійній діяльності юриста». 3. Письмово охарактеризувати відповідальність працівників юридичної служби підприємства, установи або

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>організації. Визначити види відповідальності працівників юридичної служби підприємства (установи, організації) та підстави її настання.</p> <p>4. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Службовий етикет юриста».</p>
Модуль II. Загальні правила і порядок вчинення нотаріальних дій		
Тема 8. Адвокатська діяльність: загальна характеристика	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти схему «Структура системи адвокатського самоврядування в Україні». Письмово визначити органи адвокатського самоврядування в Україні, охарактеризувати їх функції. 2. Письмово охарактеризувати правові наслідки порушення адвокатської таємниці. Розкрити особливості професійно-правової відповідальності адвоката за порушення адвокатської таємниці. 3. Скласти порівняльну таблицю «Конфіденційність і адвокатська таємниця: співвідношення». Навести 2-3 приклади порушення адвокатом принципу конфіденційності та 2-3 приклади порушення адвокатом професійної таємниці. Письмово зазначити власну позицію щодо співвідношення конфіденційності та адвокатської таємниці. 4. Проаналізувати особливості адвокатської професії. Керуючись власним баченням, письмово визначити професійно значущі особисті якості, необхідні для адвоката.
Тема 9. Професійна діяльність нотаріуса	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмово розкрити особливості професійної діяльності нотаріуса. 2. Скласти професіограму нотаріуса. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Державні нотаріальні архіви». 4. Письмово зазначити алгоритм дій особи, яка має намір займатися приватною нотаріальною діяльністю. Розкрити сутність різниці між приватним і державним нотаріусом.
Тема 10. Загальна характеристика суддівської діяльності	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмово охарактеризувати порядок призначення на посаду судді. Визначити обмеження щодо зайняття цієї посади. 2. Скласти структурно-логічну схему «Судова система України». Письмово охарактеризувати ланки судової системи України. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Сутність правосуддя та судочинства». 4. Письмово зазначити алгоритм дій особи, яка має намір звернутися до суду із цивільним позовом.
Тема 11. Поняття, структура та зміст	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених	1. Письмово обґрунтувати, у чому полягає різниця між юристом і

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
професійної діяльності юрисконсульта	планом самостійної роботи	юрисконсультом. 2. Здійснити аналіз сучасного ринку юридичних послуг в Україні. Письмово визначити юридичні послуги, які сьогодні є найзатребуванішими. Охарактеризувати сучасні тенденції українського ринку юридичних послуг. 3. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Особливості професійної діяльності юрисконсульта». 4. Письмово охарактеризувати алгоритм здійснення юридичного консультування. Розкрити психологічні аспекти надання фахівцем юридичних консультацій.
Тема 12. Прокурорська діяльність у системі юридичної діяльності	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Скласти структурно-логічну схему «Система органів прокуратури України». Письмово охарактеризувати повноваження зазначених у схемі органів прокуратури України. 2. Скласти професіограму прокурора. 3. Сформувати перелік нормативно-правових актів, якими врегульована прокурорська діяльність. 4. Письмово охарактеризувати систему морально-етичних вимог до працівників органів прокуратури. Розкрити сутність і зміст відповідальності прокурора за порушення професійної етики.
Тема 13. Правоохоронна діяльність як окремий вид юридичної діяльності	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	1. Підготувати наукове повідомлення на тему: «Особливості правоохоронної діяльності як окремого виду юридичної діяльності». 2. Схематично зобразити систему правоохоронних органів спеціального призначення. Письмово розкрити зміст функцій зазначених правоохоронних органів спеціального призначення. 3. Письмово розкрити специфіку роботи слідчого, охарактеризувати його права та обов'язки. 4. Письмово зазначити та розкрити сутність характерних ознак правоохоронної діяльності. Визначити місце правоохоронних органів у системі державних органів України.

Інформаційні джерела

1. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) : навч. посіб. / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2008. 495 с.
2. Кацавець Р. С. Юридична деонтологія : навч. посіб. Київ : Алерта, 2016. 126 с.
3. Молдаван А. В. Юридична деонтологія : навч. посібник / А. В. Молдаван, Л. С. Богдан. Київ : Алерта, 2014. 222 с.
4. Скакун О. Ф. Юридична деонтологія : [підруч. для ВНЗ]. Харків : Еспада, 2008. 390 с.
5. Сливка С. С. Юридична деонтологія : підручник. Вид. 6-те. Київ : Атіка ; Харків : Право, 2015. 296 с.
6. Юридична деонтологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [А. Є. Шевченко та ін.]. Донецьк : Юго-Восток, 2013. 338 с.

7. Юридична деонтологія : навч. посібник / М. М. Пендюра, О. В. Дручек; МВС України, НАВС. Київ, 2015. 304 с.
8. Юридична деонтологія : навчальний посібник / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. Харків : Харків юридичний, 2009. 212 с.
9. Юридична деонтологія : підручник / С. П. Погребняк, О. О. Уварова, Г. О. Христова та ін.; за заг. ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. 248 с.
10. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. / [Л. В. Радовецька, С. П. Ляковська, О. О. Тихомиров та ін.]. Київ : видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення:

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word.
2. Microsoft Excel.
3. Microsoft Power Point.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу:

1. Юридична деонтологія : завдання для аудиторного тестування для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право» / Я.Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.176/>.

2. Юридична деонтологія : дистанційний курс з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право» / Я.Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2756>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

• Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

• **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

• Політика щодо академічної доброчесності.

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Кодекс академічної доброчесності професорсько-викладацького складу, здобувачів освіти та співробітників спеціальності 081 Право. URL: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-profesorskogo-vykladaczskogo-skladu-zdobuvachiv-osvity-ta-spivrobitnykiv-speczialnosti-081-pravo.pdf>.

• Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultatativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyryshennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

- **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (28 балів)	50
Модуль 2 (теми 8-13): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (32 бали)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни